

Liuksemburgas

Nacionaliniai teismai

Pagrindinės teisės įtvirtintos tokiuose tarptautiniuose tekstuose kaip Europos žmogaus teisių konvencija ir Jungtinių Tautų konvencijos, o su Europos teise susiję klausimai – Liuksemburgo Konstitucijoje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

Šiuose teisiniuose tekstuose įtvirtintomis pagrindinėmis teisėmis galima remtis visuose nacionaliniuose teismuose – baudžiamajame, civilinių bylų, komercinių bylų ar administraciniame teisme.

Reikėtų pažymėti, kad už pagrindinių teisių pažeidimus gali būti baudžiama pagal nacionalinių teismų priimtus sprendimus. Sprendimą gali priimti baudžiamasis arba civilinių bylų, tam tikrais atvejais – komercinių bylų arba administracinis teismas.

<https://justice.public.lu/fr.html>

<https://justice.public.lu/fr/annuaire.html>

Ombudsmenas (*Médiateur institutionnel*)

Ombudsmenas

Ombudsmenas yra pavaldus parlamentui (*Chambre des députés*) ir vykdydamas savo veiklą negauna nurodymų iš jokios kitos institucijos.

Ombudsmeno užduotis – priimti fizinių arba privačių juridinių asmenų skundus jiems rūpimais klausimais dėl valstybės ir vietos valdžios institucijų, taip pat viešųjų įstaigų, už kurias atsakinga valstybė ir vietos valdžios institucijos, veikimo, išskyrus jų pramoninę, finansinę ir komercinę veiklą. Šiomis aplinkybėmis ombudsmenas gali gauti skundus, kurie tiesiogiai arba netiesiogiai susiję su žmogaus teisėmis.

Bet kuris fizinis arba privatus juridinis asmuo, manantis, kad viena iš pirmiau išvardytų institucijų su juo susijusių klausimų srityje nevykdė veiklos pagal jai priskirtą vaidmenį arba pažeidė galiojančias konvencijas, įstatymus arba taisykles, gali pateikti asmeninį rašytinį skundą arba žodinį pareiškimą ombudsmeno sekretariatui ir paprašyti, kad apie šį atvejį būtų pranešta ombudsmenui.

Skundą galima pateikti tik po to, kai atitinkamos įstaigos, kurios turi išspręsti nurodytą klausimą, atlieka tinkamus administracinius veiksmus.

Teikiant skundą ombudsmenui, laikotarpis, kuriuo leidžiama vykdyti kitas procedūras, ypač nagrinėti bylą kompetentinguose teismuose, nėra stabdomas.

Ombudsmenas negali kištis į teismo procesus ar ginčyti teismo sprendimo. Vis dėlto, jeigu nepavyksta įvykdyti *res judicata* galią turinčio teismo sprendimo, ombudsmenas gali nurodyti atitinkamai įstaigai įgyvendinti sprendimą per jo nustatytą laikotarpį.

Skundas turi būti teikiamas dėl konkretaus klausimo, su kuriuo susijęs skundo pateikėjas. Apskritai skundai negali būti susiję su administracijos veikimu.

Jeigu ombudsmenas mano, kad skundas pagrįstas, jis teiks konsultacijas skundo pateikėjui bei administracijai ir parengs visas rekomendacijas, susijusias su atitinkama tarnyba ir skundo pateikėju, tikėdamasis taikiai išnagrinėti skundą. Šios rekomendacijos gali apimti pasiūlymus, kaip pagerinti tarnybos veikimą.

Jeigu nagrinėdamas jam pateiktą skundą ombudsmenas mano, kad taikant ginčijamą sprendimą sukuriama neteisėybė, remdamasis susijusiais teisės aktais ir taisyklėmis atitinkamai tarnybai jis gali rekomenduoti sprendimą, kaip būtų galima tinkamai išspręsti skundo pateikėjo klausimą, ir pasiūlo, kaip reikėtų pakeisti teisės aktus ar taisykles, kuriais grindžiamas sprendimas.

Ombudsmeno sprendimas toliau nenagrinėti skundo negali būti apskundžiamas teisme.

Ombudsmenas

36, rue du Marché-aux-Herbes

L-1728 Liuksemburgas

Telefonas: +352 26270101

Faksas: +352 26270102

Interneto svetainė: <http://www.ombudsman.lu/>

El. paštas: info@ombudsman.lu

Specializuotosios žmogaus teisių įstaigos

Konsultacinis komitetas žmogaus teisių klausimais (*Commission consultative des droits de l'Homme*)

Konsultacinis komitetas žmogaus teisių klausimais yra vyriausybės patariamasis organas, atsakingas už žmogaus teisių propagavimą ir apsaugą Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje. Šiuo tikslu komitetas teikia vyriausybei nuomones, tyrimus, pozicijos dokumentus ir rekomendacijas, kuriuos rengia visiškai nepriklausomai, visais bendros svarbos klausimais, susijusiais su žmogaus teisėmis Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje. Savo nuomonėse komitetas atkreipia vyriausybės dėmesį į priemones, kurios, jo nuomone, padėtų apsaugoti ir propaguoti žmogaus teises. Komiteto nuomones, tyrimus, pozicijos dokumentus ir rekomendacijas Ministras Pirmininkas perduoda parlamentui.

Tai yra išimtinai vyriausybės patariamasis organas, kuris neturi įgaliojimų priimti sprendimus.

Konsultacinis komitetas žmogaus teisių klausimais neturi įgaliojimų nagrinėti individualių atvejų.

Konsultacinis komitetas žmogaus teisių klausimais vykdo šią veiklą:

laisvai nagrinėja visus jo kompetencijos sričiai priskiriamus klausimus, kuriuos iškėlė vyriausybė arba pats komitetas, remdamasis vieno iš savo narių arba bet kurio asmens ar organizacijos pasiūlymu;

nagrinėja pavienių asmenų skundus ir bet kokią susijusią informaciją ar dokumentus, reikalingus padėčiai, kuri priskiriama jo kompetencijos sričiai, įvertinti; kreipiasi į visuomenę tiesiogiai arba per spaudą, ypač kad paskelbtų savo nuomones ir rekomendacijas;

palaiko dialogą su kitomis teisminėmis ir neteisminėmis institucijomis, taip siekdamas propaguoti ir apsaugoti žmogaus teises.

Konsultacinis komitetas žmogaus teisių klausimais

71-73, rue Adolphe Fischer

L-1520 Liuksemburgas

Telefonas: +352 26202852

Faksas: +352 26202855

Faksas: +352 26202855

Interneto svetainė: <https://ccdh.public.lu/>

El. paštas: info@ccdh.public.lu

Vaikų ir jaunimo ombudsmenas (Ombudsman fir Kanner a Jugendlecher (toliau – OKaJu))

OKaJu pareigos

2020 m. balandžio 1 d. įstatyme, kuriuo įsteigiamas Vaikų ir jaunimo ombudsmenas, apibrėžiamos tokios OKaJu pareigos:

nagrinėti skundus dėl vaikų teisių pažeidimų; teikti rekomendacijas, kaip ištaisyti susidariusią padėtį;

analizuoti esamas sistemas, kad prireikus būtų galima kompetentingoms institucijoms rekomenduoti korekcijas siekiant užtikrinti geresnę vaikų teisių apsaugą ir skatinimą ilguoju laikotarpiu;

pranešti kompetentingoms institucijoms apie vaikų teisių pažeidimus;

konsultuoti fizinius ar juridinius asmenis, kaip užtikrinti vaiko teises;

didinti vaikų informuotumą apie jų teises ir visuomenės informuotumą apie vaikų teises;

teikti nuomones dėl visų teisės aktų, įstatymų projektų ir didžiosios hercogystės reglamentų projektų, kurie turi įtakos vaikų teisių apsaugai;

vyriausybės ar parlamento prašymu teikti nuomones bet kuriuo su vaikų teisėmis susijusiu klausimu.

OKaJU nariai vykdo savo pareigas nesikišdami į vykdomus teisinius procesus.

Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo gali raštu ar žodžiu kreiptis į Vaikų ir jaunimo ombudsmeną dėl konsultacijos vaikų teisių užtikrinimo klausimais.

Vaikų ir jaunimo ombudsmeno atsakymas gali būti pateiktas raštu arba žodžiu, priklausomai nuo prašymo formos.

Vaikų ir jaunimo ombudsmenas

2, rue Fort Wallis

L-2714 Liuksemburgas

Telefonas: +352 26123124

Faksas: +352 26123125

Interneto svetainė: <http://ork.lu/index.php/en/>

Lygių galimybių centras (Centre pour l'égalité de traitement)

Lygių galimybių centras, kuris savo veiklą vykdo visiškai nepriklausomai, siekia skatinti, analizuoti ir stebėti visų žmonių lygias galimybes, nediskriminuojant jų dėl rasės, etninės kilmės, lyties, religijos ar įsitikinimų, negalios ar amžiaus.

Vykdydamas savo veiklą centras visų pirma gali:

skelbti ataskaitas, teikti nuomones ir rekomendacijas, taip pat vykdyti tyrimus visais klausimais, susijusiais su pirmiau nurodytomis diskriminacijos rūšimis;

vykdydamas savo pareigas rengti ir teikti bet kokią informaciją ir naudingus dokumentus;

padėti žmonėms, kurie laiko save diskriminacijos aukomis pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Įstatymo dėl vienodo požiūrio 1 straipsnį, ir teikti jiems konsultacijas bei rekomendacijas, susijusias su jų teisėmis, teisės aktais, teismų praktika ir būdais pasinaudoti savo teisėmis.

Informacija apie individualias aplinkybes arba atvejus, apie kuriuos nariai sužino vykdydami savo veiklą, yra konfidenciali. Ši konfidencialumo sąlyga

netrukdo centrui kompetentingoms teisminėms institucijoms teikti informaciją, kuria būtų galima užkirsti kelią aukos diskriminacijai pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Įstatymo dėl vienodo požiūrio 1 straipsnį.

Vykdydami savo veiklą centro nariai negali kištis į vykstančius teismo procesus.

Centro nariai turi teisę prašyti bet kokios informacijos, įrodymų ar dokumentų, kurių jiems reikia savo užduotims atlikti, išskyrus tuos, kuriems taikoma gydytojo ir paciento konfidencialumo sąlyga ar kitos taisyklės dėl profesinės paslapties.

Lygių galimybių centras

B.P. 2026

L-1020 Liuksemburgas

Telefonas: +352 26483033

Faksas: +352 26483873

Interneto svetainė: <http://cet.lu/fr/>

El. paštas: info@cet.lu

Nacionalinė duomenų apsaugos komisija (Commission nationale pour la protection des données)

Nacionalinė duomenų apsaugos komisija yra valdžios institucija, įsteigta kaip viešoji institucija. Savo užduotis ji atlieka visiškai nepriklausomai.

Kasmet kabinetui ji teikia savo veiklos ataskaitą.

Pagrindinės komisijos užduotys yra šios:

stebėti ir tikrinti, ar tvarkomi duomenys renkami ir naudojami teisėtai, ir informuoti duomenis tvarkančius subjektus apie jų įpareigojimus;

užtikrinti pagarbą pagrindinėms žmogaus teisėms ir laisvėms, ypač jų privatumui, ir informuoti visuomenę apie atitinkamų subjektų teises;

priimti ir nagrinėti skundus ir prašymus patikrinti, ar duomenys tvarkomi teisėtai;

vyriausybei paprašius arba komisijos iniciatyva teikti konsultacijas vyriausybei duomenų tvarkymo ir informacijos technologijų pokyčių padarinių klausimais, susijusiais su pagarba pagrindinėms teisėms ir laisvėms; šiuo tikslu komisija gali vykdyti tyrimus, apklausas ar atlikti ekspertų vertinimus.

Komisija taip pat atsakinga už tai, kad būtų taikomas iš dalies pakeistas 2005 m. gegužės 30 d. Įstatymas dėl privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje, ir už jo įgyvendinimo taisykles.

Bet kuris asmuo, veikiantis savo vardu, pasitelkęs teisininką ar bet kurį tinkamai įgaliotą fizinį arba juridinį asmenį, gali pateikti komisijai prašymą, susijusį su pagarba jo pagrindinėms teisėms ir laisvėms tvarkant duomenis. Atitinkamam asmeniui bus pranešta apie tolesnius veiksmus dėl jo prašymo.

Prašymą komisijai visų pirma gali pateikti asmuo, siekiantis patikrinti, ar asmens duomenys tvarkomi teisėtai, jeigu jo prašymas susipažinti su duomenimis buvo atmestas arba ši teisė buvo apribota.

Komisija praneša teisminėms institucijoms apie visus jai žinomus pažeidimus.

Nacionalinė duomenų apsaugos komisija

15, Boulevard du Jazz

L-4370 Belvaux

Telefonas: +352 261060-1

Faksas: +352 261060-29

Interneto svetainė: <https://cnpd.public.lu/fr/index.html>

Nacionalinis priėmimo biuras (Office national de l'accueil (ONA))

Nacionalinis priėmimo biuras (ONA) įsteigtas 2019 m. gruodžio 4 d. Įstatymu. Naujojo Priėmimo įstatymo nuostatos įsigaliojo 2020 m. sausio 1 d.

ONA pakeičia Liuksemburgo priėmimo ir integracijos biurą (*Office luxembourgeois de l'accueil et de l'intégration (OLAI)*), įsteigtą iš dalies pakeistu 2008 m. gruodžio 16 d. Įstatymu dėl užsieniečių priėmimo ir integracijos Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje.

ONA pareigos yra šios:

organizuoti tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimą, kaip apibrėžta 2015 m. gruodžio 18 d. Įstatymu dėl tarptautinės apsaugos ir laikinosios apsaugos; valdyti apgyvendinimo įstaigas, skirtas laikinam tarptautinės apsaugos prašytojų, pabėgėlių ir teisę į papildomą apsaugą turinčių asmenų apgyvendinimui, kaip apibrėžta minėtame 2015 m. gruodžio 18 d. Įstatyme;

bendradarbiauti su kitomis institucijomis įsteigiant ir valdant apgyvendinimo įstaigas, skirtas laikinam tarptautinės apsaugos prašytojų, pabėgėlių ir teisę į papildomą apsaugą turinčių asmenų apgyvendinimui;

dirbti su kompetentingomis institucijomis skatinant statyti ir įrengti apgyvendinimo įstaigas, skirtas laikinam tarptautinės apsaugos prašytojų, pabėgėlių ir teisę į papildomą apsaugą turinčių asmenų apgyvendinimui.

ONA vykdo šias užduotis bendradarbiaudama su Europos ir tarptautinėmis institucijomis.

Išskirtiniais atvejais, tinkamai pagrįstais šeimos, humanitariniais ar sveikatos sumetimais, ONA gali suteikti *ad hoc* paramą, kaip apibrėžta iš dalies pakeisto 2008 m. rugpjūčio 29 d. Įstatymo dėl laisvo asmenų judėjimo ir imigracijos 3 straipsnio c punkte, trečiųjų šalių piliečiams, kurie neturi teisės gauti esamos pagalbos ir išmokų.

Nacionalinis priėmimo biuras (ONA)

5, rue Carlo Hemmer

L-1734 Liuksemburgas

Telefonas: +352 24785700

Faksas: +352 24785720

Interneto svetainė: <https://ona.gouvernement.lu/en/service.html>

El. paštas: info@olai.public.lu

Teisė kreiptis į teisimą

Teismų informacijos tarnyba (*Service d'accueil et d'information juridique*)

Šią teismuose įsteigtą tarnybą valdo valstybės prokuroras (*procureur général d'Etat*). Tarnybos paskirtis – atsakyti į privačių asmenų užklausas ir teikti jiems bendro pobūdžio informaciją apie jų teisių taikymo sritį ir šioms teisėms apsaugoti naudojamus kanalus bei išteklius.

Pagrindinės tarnybos užduotys yra šios:

atsakyti į privačių asmenų užklausas ir nukreipti juos į atitinkamus departamentus, suteikiant reikiamą informaciją ir techninius išteklius;

teikti privatiems asmenims bendro pobūdžio informaciją apie jų teisių taikymo sritį, atsižvelgiant į iškilusias problemas, ir apie kanalus bei išteklius, skirtus naudotis šiomis teisėmis;

išklausti jų nusiskundimus dėl sunkumų, kurių jie patiria naudodamiesi savo teisėmis, ir pasiūlyti, kaip šiuos sunkumus įveikti.

Ši tarnyba teikia tik žodinę informaciją. Ji neteikia konsultacijų raštu.

Teismų informacijos tarnyba, Liuksemburgas

Cité judiciaire

Bâtiment BC

L-2080, Liuksemburgas

Telefonas: +352 475981-345/325/600

pgsin@justice.etat.lu

Teismų informacijos tarnyba, Diekirch

Taikos teismo teisėjas (*Justice de paix*)

Place Joseph Bech

L-9211, Diekirch

Telefonas: +352 802315

Teisinė pagalba

Teisinė pagalba ieškovui arba atsakovui gali būti suteikta vykstant teismo ir ne teismo, ginčo ir ne ginčo teisenos procesams. Kad gautų teisinę pagalbą, jos prašančio asmens pajamos turi būti nepakankamos, t. y. lygiavertės socialinės integracijos pajamoms (*revenu d'insertion sociale (REVIS)*). Ar asmuo turi pakankamai išteklių vertinama remiantis paramos prašančio asmens, taip pat kartu su juo bendromis namų sąlygomis gyvenančių asmenų pajamomis ir turto. Teisinę pagalbą atsisakoma suteikti asmenims, teikiantiems ieškinį, kuris yra akivaizdžiai nepriimtinas, nepagrįstas arba kurio potencialios išlaidos yra neproporcingos tikslui.

Teisinę pagalbą atsisakoma suteikti, jeigu pareiškėjas dėl bet kokios priežasties turi teisę gauti išlaidų, kurios būtų padengtos suteikus teisinę pagalbą, kompensaciją iš trečiosios šalies.

Asmuo, kuriam teikiama teisinė pagalba, turi teisę naudotis teisininko ir bet kurio kito bylai, procesams ar jų vykdymo užtikrinimui reikalingo teisinės profesijos atstovo paslaugomis.

Ar suteikti teisinę pagalbą sprendžia Advokatų asociacijos pirmininkas (*Bâtonnier de l'Ordre des avocats*) arba pareiškėjo gyvenamosios vietos apylinkėje jo paskirtas Advokatų asociacijos tarybos narys. Jeigu asmuo negyvena šalyje, sprendimą dėl teisinės pagalbos suteikimo turi priimti Liuksemburgo Advokatų asociacijos tarybos pirmininkas arba jo tuo tikslu paskirtas narys.

Neturintieji pakankamų išteklių gali kreiptis į pirmininką bylos nagrinėjimo metu arba raštu.

Jeigu policijos sulaikytas asmuo tvirtina, kad turi teisę gauti teisinę pagalbą, ir jos paprašo, sulaikymo metu jam padedantis teisininkas perduoda šį prašymą Advokatų asociacijos pirmininkui.

Interneto svetainė: <https://www.barreau.lu/recourir-a-un-avocat/assistance-judiciaire/>

Liuksemburgo teismo apylinkė

Liuksemburgo Advokatų asociacijos tarybos pirmininkas

Teisinės pagalbos tarnyba (*Service de l'Assistance Judiciaire*)

45, Allée Scheffer, L-2520 Luxembourg

L-2013 Liuksemburgas

Telefonas: +352 467272-1

Dykircho teismo apylinkė

Dykircho Advokatų asociacijos tarybos pirmininkas

B.P. 68

L-9201 Dykirchas

Paskutinis naujinimas: 25/04/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.